

5ED-P03: การพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนพิการของศูนย์การศึกษาออกและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

The Development of Art Activity to Develop Creative Thinking Skill for Disabled
Students at Office of the Non-Formal and Informal Education, Song Phinong
District, Suphan Buri Province

ชุตินา จันทนะ^{1*} วชิร เพ็ชรวงษ์² และ เฉลย โพธิ์เผื่อนน้อย³

Chutima Chantana^{1*}, Watcharee Phetwong² and Chaluei Thopoternnoi³

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ด้วยการปั้นสำหรับนักเรียนพิการ 2) เพื่อศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนพิการที่เรียนรู้ผ่านชุดกิจกรรมศิลปะด้วยการปั้น งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งศึกษากับนักเรียนพิการของศูนย์การศึกษาออกและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 5 คน ซึ่งขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อร่างชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ด้วยการปั้นสำหรับนักเรียนพิการ และนำแบบร่างนี้ให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะและครูสอนนักเรียนพิการจำนวน 3 ท่าน ประเมินความเที่ยงตรงและความเหมาะสมต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยการปั้นสำหรับนักเรียนพิการ และขั้นตอนที่ 2 นำชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ด้วยการปั้นสำหรับนักเรียนพิการที่พัฒนาขึ้นไปทดสอบกับนักเรียนพิการ จำนวน 5 คน และสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนด้วยวิธีการสัมภาษณ์ และสังเกต รวมทั้งประเมินความคิดสร้างสรรค์จากผลงานปั้นผลของนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบประเมินความเที่ยงตรงและความเหมาะสมของชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ด้วยการปั้นสำหรับนักเรียนพิการ 2) ใบงานพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ด้วยการปั้น 3) แบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ 4) แบบบันทึกพฤติกรรมระหว่างปั้นของนักเรียนพิการ และ 5) วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบงานปั้น วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์พฤติกรรมและค่าสถิติพื้นฐาน ผลการศึกษาพบว่า 1) ชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ด้วยการปั้นสำหรับนักเรียนพิการของศูนย์การศึกษาออกและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมศิลปะ กิจกรรมการปั้น 3 ลักษณะ ได้แก่ รูปร่าง รูปทรงอิสระ และรูปทรงธรรมชาติ การวัดและประเมินผล 2) ผลการศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนพิการที่เรียนรู้ผ่านชุดกิจกรรมศิลปะด้วยการปั้น พบว่า นักเรียนพิการทั้งหมดมีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดการทำกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 3 ครั้ง โดย ลักษณะที่นักเรียนมีความคิดต่าง ๆ หลาย ๆ ความคิดใหม่ รวมทั้งลักษณะการหลงใหลคลั่งใคล้ในความคิดหรือสิ่งที่ตนกำลังทำอยู่ เป็นลักษณะที่เกิดขึ้นจากการได้ฝึกทักษะในครั้งนี้ 3 และจากการสังเกตพบว่า ความกล้าเป็นคุณลักษณะพื้นฐานสำคัญที่ทำให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมศิลปะ ความคิดสร้างสรรค์ นักเรียนพิการ

¹ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

¹ Faculty of Industrial Education, Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi

² คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

² Faculty of Business Administration and Information Technology, Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi

³ ศูนย์การศึกษาออกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

³ songphinong district Non-formal and Informal Education Center

* Corresponding author. E-mail: omyim_isabella@hotmail.com

Abstract

The objectives of this research were to 1) develop art activity to develop creative thinking skill through molding for disabled students, 2) study creative thinking of disabled students who had learned art activity through molding. This research was a quantitative research which studied 5 disabled students at Office of the Non-Formal and Informal Education, Song Phinong District, Suphan Buri Province, and it was divided into 2 stages as; Stage 1 : the study of relevant concept and theory to plot set of art activity for developing creative thinking skill through molding for disabled students and the plot was verified by 3 art veterans and teachers of disabled students in term of its validity and suitability. Stage 2 : art activity to develop creative thinking skill through molding for disabled students was tested with 3 disabled students and we had observed their behaviors using interview and observation. In addition, we had assessed disabled students' creative thinking through molding using 1) validity and suitability assessment of art activity through molding to develop creative thinking skill of disabled students, 2) worksheet of creative thinking skill development through molding, 3) creative thinking assessment, 4) behavioral observation report during molding task for disabled students, and 5) required materials for molding. Collected data was analyzed by behavioral analysis and fundamental statistics. Findings revealed that 1) art activity to develop creative thinking skill through molding for disabled students at Office of the Non-Formal and Informal Education, Song Phinong District, Suphan Buri Province consisted of the objective of art activity, and 3 aspects of molding including evaluation and assessment of shape, free figure, and natural figure. 2) the study of disabled students' creative thinking through molding showed that all disabled students had more creative thinking consistently throughout 3 activities. They had generated different and new creative ideas, passion and concentration with their on processed activity which were required attributes derived from the third activity. Our observation also showed that students' brevity was a significant fundamental to generate creative idea.

Keywords : art activity, creative thinking, disabled students

บทนำ

แนวโน้มจำนวนคนพิการมีจำนวนมากขึ้นทั้งภายในประเทศและระดับโลก จากการสำรวจข้อมูลคนพิการเมื่อปี พ.ศ. 2555 ประเทศไทยมีประชากรที่พิการประมาณ 1.5 ล้านคน หรือร้อยละ 2.2 (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2561) และในปี พ.ศ. 2562 ประเทศไทยมีคนพิการจำนวน 2,076,313 คน คิดเป็นร้อยละ 3.12 ของประชากรทั้งประเทศ (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ, 2562) เช่นเดียวกับผลการศึกษาจากองค์กรระดับโลกต่าง ๆ ที่พบว่า แนวโน้มคนพิการมีจำนวนมากขึ้นเช่นกัน กล่าวคือ องค์การอนามัยโลกและธนาคารโลก พบว่ามีประชากรมากกว่า 1 พันล้านคน หรือร้อยละ 15 ของประชากรโลกประสบปัญหาความพิการรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง และประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประมาณการว่า ประชากร 16.5 ล้านคน หรือร้อยละ 2.64 มีปัญหาความพิการ ส่วนองค์การอนามัยโลกคาดว่า ภายใน 10 ปีข้างหน้า ประชากรกลุ่มนี้อาจเพิ่มจำนวนขึ้น โดยคนพิการยังเป็นกลุ่มคนที่ถูกละเลยในสังคม และขาดโอกาสในการเข้าถึงสิทธิพื้นฐานหลายประการรวมถึงการศึกษาด้วย (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2561)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงต่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการที่อยู่นอกระบบโรงเรียน จึงให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้แก่คนพิการที่อยู่นอกระบบโรงเรียน และมุ่งมั่นดำเนินงานเพื่อสร้างโอกาสให้คนพิการได้รับการศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพความพิการของแต่ละบุคคล สำหรับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการนอกระบบโรงเรียนในภาพรวมของ สำนักงาน กศน.

เป็นการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยควบคู่กัน ซึ่งการศึกษานอกระบบเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานคู่ขนานกับการศึกษาในระบบโรงเรียน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งนี้ กศน. กำหนดปรัชญาและหลักการจัดการเรียนรู้สำหรับคนพิการ สรุปได้ว่า 1) คนพิการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไม่สามารถแยกออกได้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับคนพิการควรมุ่งเน้นที่ความสามารถ ความสำเร็จ ความสำเร็จของคนพิการ 3) คนพิการควรได้รับการศึกษาโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ 4) การจัดการศึกษาพิเศษควรจัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของคนพิการแต่ละบุคคล 5) การศึกษาพิเศษควรมุ่งให้คนพิการมีความเป็นตัวของตัวเองยอมรับตนเอง เชื่อมั่นในตนเอง 6) การจัดการศึกษาพิเศษควรมีการฝึกอาชีพ (ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษ, 2558)

จากปรัชญาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการข้างต้นนั้น จะเห็นได้ว่า กศน. มุ่งเน้นให้นักเรียนพิการสามารถพึ่งพิงตัวเองได้อย่างยั่งยืน กล่าวคือ จากโครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มุ่งเน้นทักษะทางสังคมและเพื่อให้คนพิการสามารถพึ่งพิงตัวเองได้ และเมื่อวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชาพบว่า แบ่งตามกลุ่มวิชาที่กล่าวถึงในข้างต้น 1. ทักษะ ทักษะการเรียนรู้ 2. ความรู้พื้นฐาน การประกอบอาชีพ 3. ทักษะการดำเนินชีวิต 4. การพัฒนาสังคมและกลุ่มวิชาความรู้ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนของ กศน. จึงความมุ่งเน้นการให้นักเรียนพิการมีทักษะทางสังคม

จากโครงสร้างหลักสูตรแต่ละระดับกำหนดให้นักเรียนพิการต้องเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะทางสังคม เพื่อให้ นักเรียนคนพิการสามารถใช้ชีวิตได้อย่างเป็นอิสระ (Independent Living) ดังนั้น ความคิดสร้างสรรค์ จึงเป็นสิ่งที่หนึ่งที่สามารถสร้างความเชื่อมั่น ความน่าเชื่อถือและความพอใจในตัวเองขึ้นมา เมื่อใดก็ตามที่เรา พัฒนาขีดความสามารถในการคิดสร้างสรรค์จนสามารถเผชิญหน้าและแก้ปัญหาต่างๆได้อย่างราบรื่น ก็จะกลายเป็นผู้นำทางด้านความคิดและเกิดความภูมิใจในตนเอง ความคิดสร้างสรรค์เป็นคุณลักษณะสำคัญที่มนุษย์ทุกคนควรมี รวมทั้งคนพิการด้วยเช่นกัน เพราะความคิดสร้างสรรค์ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดแนวทางใหม่ๆ ในการดำเนินชีวิตและหนทางใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาชีวิตและการทำงาน การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทำได้หลากหลายรูปแบบ สิ่งหนึ่งที่สามารถทำได้ง่ายและเห็นภาพที่ชัดเจนคือ งานศิลปะ เพราะงานศิลปะสำหรับคนพิการมิได้เป็นเพียงการแสดงออกทางด้านจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์เท่านั้น ศิลปะยังเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะที่บกพร่องในแต่ละด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม แต่ปัจจุบันกระบวนการเรียนการสอนศิลปะสำหรับผู้พิการ ผู้ไม่พิการ และบุคคลปัญญาเลิศ ยังไม่มีการเอาใจใส่ที่ถูกต้องตามหลักวิชา หรือทำการศึกษาวิจัยอย่างจริงจัง อันเป็นสาเหตุให้ความสามารถของเด็กถูกละเลยไป ดังนั้น จึงสมควรที่จะศึกษาการเรียนการสอนศิลปะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา ความคิดสร้างสรรค์ และสร้างโอกาสในการแสดงศักยภาพทางด้านศิลปะให้เป็นที่ยอมรับ และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างทัดเทียมโดยไม่มีข้อจำกัดอย่างแท้จริง

จากความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ข้างต้น งานวิจัยนี้จึงมุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนพิการของ ศูนย์การศึกษานอกและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อให้นักเรียนสามารถมีทักษะทางสังคม โดยใช้ชุดกิจกรรมผ่านการปั้นเป็นเครื่องมือที่ช่วยขับเคลื่อนความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

- 1) พัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ด้วยการปั้นสำหรับนักเรียนพิการ
- 2) เพื่อศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนพิการที่เรียนรู้ผ่านชุดกิจกรรมศิลปะด้วยการปั้น

วิธีการศึกษา

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งศึกษากับนักเรียนพิการของศูนย์การศึกษานอกและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 44 ราย โดยแบ่งเป็นนักเรียนพิการระดับประถมศึกษาจำนวน 4 คน ระดับมัธยมต้น จำนวน 24 คน และระดับมัธยมปลาย 16 คน (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2563) ทั้งนี้กำหนดขนาดตัวอย่าง 5 ราย และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยคัดเลือกนักเรียนพิการระดับประถมศึกษา 2 คน มัธยมศึกษาตอนต้น 2 คน และมัธยมศึกษาตอนปลาย 1 คน เก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนธันวาคม 2563 – มกราคม 2564

โดยแบ่งขั้นตอนการศึกษาออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ด้วยการปั้นสำหรับนักเรียนพิการ ในขั้นตอนนี้มีวิธีการศึกษา

- 1) ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับชุดกิจกรรมศิลปะ และความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนพิการ จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) ร่างแบบชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ด้วยการปั้นสำหรับนักเรียนพิการ
- 3) นำแบบร่างชุดกิจกรรมศิลปะข้างต้นให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมจำนวน 5 ท่าน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
- 4) ปรับปรุงแก้ไขแบบร่างและพัฒนาเป็นชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ด้วยการปั้นสำหรับนักเรียนพิการ

เครื่องมือและวิธีที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาสำหรับชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ด้วยการปั้นสำหรับนักเรียนพิการ สำหรับขั้นตอนนี้วิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญแนะนำ และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบพรรณนา

ขั้นตอนที่ 2 มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนพิการ โดยให้เรียนรู้ผ่านชุดกิจกรรมศิลปะด้วยการปั้น โดยนำชุดกิจกรรมศิลปะที่สร้างขึ้นในขั้นตอนที่ 1 มาทดสอบใช้กับนักเรียนพิการจำนวน 5 คน ทั้งนี้ในชุดกิจกรรมนี้กำหนดให้นักเรียนต้องเรียนรู้จากใบงาน 3 งาน ดังนั้น นักเรียนพิการทุกคนต้องเรียนรู้ผ่านชุดกิจกรรมนี้ 3 รอบที่มีรูปแบบคล้ายคลึงกัน ซึ่งมีใบงานต่างกัน โดยมีวิธีการในแต่ละรอบดังนี้

- 1) ครูประเมินความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนพิการจากผลงานการปั้นของนักเรียน
- 2) ครูบันทึกผลการประเมินและพฤติกรรมของนักเรียนลงในแบบบันทึกความคิดสร้างสรรค์

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้ ได้แก่ ชุดกิจกรรมศิลปะด้วยการปั้น แบบบันทึกความคิดสร้างสรรค์และพฤติกรรมของนักเรียน และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการเรียน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการศึกษา

1) ผลการสร้างชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ด้วยการปั้นสำหรับนักเรียนพิการของศูนย์การศึกษานอกและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ได้ชุดกิจกรรมที่ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมศิลปะ คำชี้แจงคำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะ สารสำคัญ สารการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้ ใบบาง 3 เรื่อง ได้แก่ ใบบางเรื่องที่ 1 รูปทรงเรขาคณิต ใบบางเรื่องที่ 2 รูปทรงอิสระ และใบบางเรื่องที่ 3 รูปทรง 3 และแบบวัดประเมินผลและบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

2) ผลการศึกษาคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนพิการที่เรียนรู้ผ่านชุดกิจกรรมศิลปะด้วยการปั้น ศึกษาจากการให้นักเรียนทำกิจกรรมตามชุดฝึกกิจกรรมและครูผู้สอนก็ประเมินผลจากผลงานการปั้นของนักเรียนพิการ และสังเกตพฤติกรรมและบันทึกลงในแบบบันทึกตามวิธีการกำหนดไว้ในชุดกิจกรรมศิลปะที่สร้างขึ้น ทั้งนี้ นักเรียนพิการแต่ละรายได้ฝึกการปั้น 3 ครั้ง ดังตัวอย่างภาพในตารางที่ 1 ที่แสดงตัวอย่างผลงานนักเรียนพิการรายที่ 2 ทั้ง 3 ผลงาน และภาพที่ 1 เป็นตัวอย่างผลการประเมินและแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

ตารางที่ 1 แสดงตัวอย่างผลงานนักเรียนพิการ รายที่ 2 ทั้ง 3 ผลงาน

ผลงานครั้งที่ 1 รูปทรงเรขาคณิต	ผลงาน ครั้งที่ 2 รูปทรงอิสระ	ผลงาน ครั้งที่ 3 รูปทรงธรรมชาติ
		

จากตารางที่ 1 ที่แสดงตัวอย่างผลงานนักเรียนพิการที่ทำงานศิลปะตามใบบางกิจกรรมศิลปะทั้ง 3 ครั้ง โดยครั้งที่ 1 เป็นงานเกี่ยวกับการปั้นรูปทรงเรขาคณิต ครั้งที่ 2 เป็นงานปั้นเกี่ยวกับรูปทรงอิสระ และครั้งที่ 3 เป็นการปั้นเกี่ยวกับรูปทรงธรรมชาติ ในการทำกิจกรรมศิลปะแต่ละครั้งนั้น ครูผู้สอนจะประเมินความคิดสร้างสรรค์และสรุปผลการประเมิน รวมทั้งบันทึกพฤติกรรมนักเรียนพิการแต่ละคนลงในแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน ดังตัวอย่างจากภาพที่ 1

แบบบันทึกการสอน					
วันที่	๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓				
ชื่อ นร.	นายอู๋ (นามสมมติ) พื้นที่ ตำบลหัวโพธิ์				
งาน	การปั้นดินเบื้องต้น รูปทรงต่างๆ				
ผลงาน					
ผลประเมิน	สามารถทำงาน ได้ต่อเนื่อง กระตือรือร้น	สามารถ อธิบาย ขั้นตอนการให้ ผู้อื่นฟัง	มีความภูมิใจ ในการสร้าง ชิ้นงาน	มีความคิด ต่างๆหลาย ความคิดใหม่	หลงใหลคลั่ง ไถ่ในความ หรือสิ่งที่ตน กำลังทำอยู่
	0	0	1	0	1
ผลประเมิน ๒/๕ คะแนน ไม่ผ่าน					
บันทึก	ให้ ๑ กรณีผ่านให้พฤติกรรมบันทึก และ ๑ ไม่ผ่านในพฤติกรรมบันทึก เหตุผลที่ผ่านหรือไม่ผ่านครั้งที่ ๑ ไม่ผ่าน ครูอธิบายเทคนิคการปั้นดินเบื้องต้น รูปทรงต่างๆ นักเรียนสนใจ เรื่องที่ครูสอน ตั้งใจฟังครูอธิบายขั้นตอน และเทคนิคต่างๆ ที่นำมาปรับใช้ในชิ้นงานได้ นักเรียนมีสภาวะ วิตกกังวลและยังมีความกระตือรือร้นในการสร้างสรรค์ชิ้นงาน อาจจะเพราะ นักเรียนไม่เคยปั้นดินที่มีขนาดเล็ก จึงใช้ความระมัดระวังในการทำงานจนกลายเป็นการ ทำงานช้าๆ อีกทั้งยังไม่สามารถอธิบายในสิ่งที่ตนเองทำได้ จากการสังเกตนักเรียน สัมผัสเนื้อดินอยากจะมีกระวัง และยังเข้าข่ายการควบคุมรูปทรงการปั้นได้ไม่ดี เท่าที่ควร อีกทั้งนักเรียนไม่กล้าที่กับปั้นแต่งเติมรายละเอียดเข้าไปในชิ้น ที่กำหนดให้ เนื่องจากเกิดความกลัวชิ้นงานไม่มีความเรียบร้อย จึงไม่กล้าที่จะแต่งเติมชิ้นงาน ไม่กล้าที่ จะลงมือทำชิ้นงานจากสิ่งที่มืออยู่				

ภาพที่ 1 ตัวอย่างแบบประเมินความคิดสร้างสรรค์และบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

จากภาพที่ 1 แสดงผลการประเมินความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนและข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียนที่ครูผู้สอนจะประเมินและบันทึกทุกครั้งที่มีมอบหมายให้นักเรียนทำกิจกรรมศิลปะนี้ ซึ่งผลการศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนคนพิการแต่ละรายเป็นดังนี้

ผลการศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนพิการคนที่ 1 พบว่า นักเรียนรายนี้มีการประเมินความคิดสร้างสรรค์ในครั้งแรกไม่ผ่าน และผ่านในครั้งที่ 2 และมีคุณสมบัติความคิดสร้างสรรค์ครบถ้วนทั้ง 5 รายการในครั้งที่ 3 และจากการศึกษาวิเคราะห์จากแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน ที่ครูผู้สอนบันทึกไว้ว่า

“ในครั้งที่ 1 นักเรียนไม่คุ้นเคยในการสัมผัสเนื้อดินจึงไม่สามารถควบคุมรูปทรงการปั้นได้ไม่ดีเท่าที่ควร อีกทั้งนักเรียนไม่กล้าปั้นและแต่งเติมรายละเอียดเข้าไปในชิ้นงานที่กำหนดให้ สำหรับครั้งที่ 2 ผ่าน นักเรียนเริ่มมีความเข้าใจในงานที่ทำว่าไม่จำเป็นต้องอยู่ในกรอบที่กำหนดไว้เสมอไป เนื่องจากมันเป็นงานศิลปะ จึงทำให้นักเรียนเริ่มกล้าที่จะทำรายละเอียดมีลูกเล่น เช่น พื้นผิวไม่เป็นเป็นต้องเรียบ สีสามารถผสมเองได้ใหม่ และในครั้งที่ 3 ผ่าน เมื่อนักเรียนเริ่มไวใจขึ้นที่ปั้นว่าสามารถบังคับได้และสิ่งที่ทำไม่มีผิดอิสระในความคิด ทำอย่างไรก็ได้เทคนิคไหนก็ได้ไม่มีข้อจำกัดสามารถปั้นแบบนี้แล้วอธิบายว่ามันเหมือนลูกอมแต่อยู่บนงานปั้น คือ สิ่งต่าง ๆ ที่เราเห็นสามารถ นำมาเป็นแบบอย่างในการปั้นได้ทั้งหมด เกิดอิสระในความคิดจึงทำให้เกิดความคิดใหม่ จึงกลายเป็นความคิดสร้างสรรค์โดยที่นักเรียนไม่รู้ตัว”

ผลการศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนพิการคนที่ 2 พบว่า นักเรียนรายนี้มีการประเมินความคิดสร้างสรรค์ในครั้งแรกไม่ผ่าน และผ่านในครั้งที่ 2 และ 3 โดยมีคุณสมบัติความคิดสร้างสรรค์เพียง 4 รายการ และจากการศึกษาวิเคราะห์จากแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน ที่ครูผู้สอนบันทึกไว้ว่า

“ในครั้งที่ 1 ไม่ผ่านเนื่องจากในครั้งแรกที่ไปสังเกตพฤติกรรมนักเรียนมีสภาวะเครียดมีปัญหาภายในครอบครัวในการปั้นชิ้นงาน นักเรียนรีบทำตามทีครูสอนไว้เพื่อให้เสร็จให้ไวที่สุด แต่นักเรียนสามารถอธิบายได้ว่ารูปทรงต่าง ๆ ที่มี

อยู่นั้นคล้ายกับอะไร สภาวะแวดล้อมครั้งนี้ให้อำนาจในการสังเกตพฤติกรรม ครูจึงสอบถามและให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาในครอบครัวเบื้องต้นในครั้งที่ 2 -ผ่าน เนื่องจากครั้งนี้สภาพแวดล้อมภายในบ้านดีขึ้น นักเรียนเปิดใจรับฟังครู ถึงวิธีการปั้น เทคนิคการปั้น การผสมสีเพื่อให้เกิดสีใหม่ มากกว่าครั้งแรก กล้าที่จะใช้ลูกเล่นในการเปลี่ยนสีในชิ้นงานมากยิ่งขึ้น สามารถบอกสีที่ใช้ใช้นั้น นำมาแทนรสชาติใดเช่น สีแดง นำมาเทียบแทนรสชาติสตอเบอรี่ เป็นต้น ในครั้งที่ 3 ผ่าน เนื่องจากนักเรียนมีความคุ้นชินกับชุดกิจกรรมการปั้นมากขึ้น จึงอยากลองที่จะทำพื้นผิว โดยการใช้การขีด งานปั้นสามารถอธิบายเส้นที่นักเรียนขีดลงไปนั้นว่ามันคืออะไร เช่น ขนนกนักเรียนขีดเป็นแนวตั้ง และอธิบายกับครูผู้สอนว่าเป็นขนนกที่เรียงกันลงมาจากส่วนบนตัวมาถึงหางนก รายละเอียดที่นักเรียน ทำสามารถบอกถึงจินตนาการในสิ่งนั้นได้ดียิ่งขึ้น”

ผลการศึกษาค้นคว้าความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนพิการายที่ 3 พบว่า นักเรียนรายนี้มีการประเมินความคิดสร้างสรรค์ในครั้งแรกผ่านในทุกครั้งของการทดลองชุดกิจกรรมศิลปะ และจากการศึกษาวิเคราะห์จากแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน ที่ครูผู้สอนบันทึกไว้ว่า

“ในครั้งที่ 1 ผ่าน เนื่องจากนักเรียนสนใจ เรื่องที่ครูสอน ตั้งใจฟังครูอธิบายขั้นตอน และเทคนิคต่างๆ ที่นำมาปรับใช้ในชิ้นงานได้ นักเรียนมีความแตกต่างจากนักเรียนคนอื่น กล้าคิดต่างๆ ของผสมสีตั้งแต่ชิ้นงานแรก สามารถอธิบายการใช้สีให้เข้ากับรูปทรงได้เช่น หัวใจควรจะเป็นสีแดงหรือสีชมพู แต่ดูเหมือนนักเรียนไม่ภูมิใจในชิ้นงานที่ตนเองทำขึ้น เป็นเพราะยังควบคุมน้ำหนักมือของตนเองไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากนิ้วมือของนักเรียนมีขนาดใหญ่ การปั้นดินที่มีขนาดเล็กครั้งแรกทำให้นักเรียนเกิดความไม่ถนัด และยังปล่อยวางความคิดว่าชิ้นงานศิลปะ ไม่จำเป็นต้องมีรูปแบบที่ตายตัวเสมอไป ในครั้งที่ 2 ผ่าน เนื่องจาก นักเรียนเริ่มมีความเข้าใจในตัวเนื้อดินมากขึ้นว่าควรใช้ในปริมาณขนาดใดถึงจะเหมาะสมกับตนเองและตัวชิ้นกับให้ออกมาสวยงาม นักเรียนกล้าที่จะลงมือปฏิบัติปั้นมีสมาธิในการปั้น และปั้นเสร็จในแต่ละจุดนักเรียนก็จะอธิบายสิ่งที่ทำว่าสิ่งนั้นคืออะไรให้กับผู้สอนฟัง และในครั้งที่ 3 ผ่าน เนื่องจากนักเรียนได้มีความคุ้นชินไม่ว่าจะเป็นเนื้อดิน เทคนิค การกำหนดปริมาณดินได้เองแล้ว ได้ฟังครูอธิบายซ้ำๆ หลายครั้งว่างานที่เรา ทำนั้นไม่จำเป็นต้องเหมือนใครเลย สามารถทำขึ้นมาใหม่ได้ออกแบบเองไม่ต้องเหมือนสิ่งที่เราเคยเห็น มีความแตกต่างได้ทั้งสิ้นไม่มีคำว่าผิด ถึงแม้ว่าจะปั้นเลยกรอบ เลยเส้นที่กำหนดไว้ แต่เส้นเป็นเพียงแค่ส่วนหนึ่งของภาพในชิ้นงานที่เราทำ ไม่จำเป็นต้องทำตามทุกครั้ง นักเรียนได้อิสระทางความคิด นักเรียนกล้าที่จะถาม เพื่อจะให้เกิดชิ้นงานที่แปลกใหม่ขึ้นมาเป็นชิ้นงานที่ตนเองคิดออกมาไม่เหมือนสิ่งที่เคยเห็น จึงทำให้นักเรียนมีความภูมิใจและไม่คลาดคิดว่าตัวเองที่ไม่ค่อยได้ออกไปเจอสังคมภายนอก แต่ก็สามารถปั้นดินที่ครูบอกว่าแปลกใหม่”

ผลการศึกษาค้นคว้าความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนพิการายที่ 4 พบว่า นักเรียนรายนี้มีการประเมินความคิดสร้างสรรค์ในครั้งแรกผ่านในทุกครั้งของการทดลองชุดกิจกรรมศิลปะ และจากการศึกษาวิเคราะห์จากแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน ที่ครูผู้สอนบันทึกไว้ว่า

“ในครั้งที่ 1 ไม่ผ่าน เนื่องจากนักเรียนมีความกังวลในการสัมผัสเนื้อดินที่มีน้ำหนักเบา ทำให้ควบคุมรูปทรงที่ปั้นไม่ดีเท่าที่ควร การปั้นจึงไม่เป็นที่พอใจและไม่สามารถอธิบายสิ่งที่ปั้นนั้นได้ ยังไม่กล้าที่จะผสมสีอื่น สืบเนื่องจากการสัมผัสเนื้อที่ไม่น่าถนัดและสภาพอากาศร้อน นักเรียนจึงไม่มีสมาธิในการปั้นในครั้งนี้ ในครั้งที่ 2 ผ่าน เนื่องจากครูอธิบายวิธีการปั้นดินเทคนิคต่างๆ ที่จะช่วยให้รูปทรงในการปั้นดิน ให้นักเรียนโดยละเอียดอีกครั้ง นักเรียนกล้าถามครูผู้สอน เนื่องจากการทดสอบนี้ไม่ได้มีผลกับคะแนนในการเรียน จึงเป็นการผ่อนคลายความกดดันให้กับนักเรียน และอีกทั้งครูเปลี่ยนเวลาในการทำแบบทดสอบครั้งนี้เป็นช่วงเช้าไม่ใช่วางบ่าย แบบการทดสอบครั้งแรก ทำให้อากาศไม่ร้อนมากเกินไปนักเรียนมีความรู้สึกที่ดีกับสภาพแวดล้อมใน ณ ที่ทำการทดสอบ ในครั้งที่ 3 ผ่าน เนื่องจากนักเรียนได้มีความคุ้นชินไม่ว่าจะเป็นเนื้อดิน เทคนิค การกำหนดปริมาณดินได้เองแล้ว ได้ฟังครูอธิบายซ้ำๆ หลายครั้งในงานที่เรา ทำนั้นไม่จำเป็นต้องเหมือนใครเลย สามารถทำขึ้นมาใหม่ได้ออกแบบเองไม่ต้องเหมือนสิ่งที่เราเคยเห็น มีความแตกต่างได้ทั้งสิ้นไม่มีคำว่าผิด ถึงแม้ว่าจะปั้นเลยกรอบ เลยเส้นที่กำหนดไว้ แต่เส้นเป็นเพียงแค่ส่วนหนึ่งของภาพในชิ้นงานที่เราทำ ไม่จำเป็นต้องทำตามทุกครั้ง นักเรียนได้อิสระทางความคิด นักเรียนกล้าที่จะถาม เพื่อจะให้เกิดชิ้นงานที่แปลกใหม่ขึ้นมา

เป็นชิ้นงานที่ตนนั้นคิดออกมาไม่เหมือนสิ่งที่เคยเห็น จึงทำให้นักเรียนมีความภูมิใจและไม่คลาดคิดว่าตัวเองที่ไม่ค่อยได้ออกไปเจอสังคมภายนอก แต่ก็สามารถปั้นดินที่ครูบอกว่าแตกต่างออกไปได้

ผลการศึกษาคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนพิการรายที่ 5 พบว่า นักเรียนรายนี้มีการประเมินความคิดสร้างสรรค์ในครั้งแรกผ่านในทุกครั้งของการทดลองชุดกิจกรรมศิลปะ และจากการศึกษาวิเคราะห์จากแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน ที่ครูผู้สอนบันทึกไว้ว่า

ในครั้งที่ 1 ผ่าน เนื่องจากนักเรียนสามารถอธิบายชิ้นงานที่นักเรียนทำอยู่นั้นให้ครูฟังได้อย่างละเอียด มีความภูมิใจในชิ้นงานของตนเอง เข้าใจถึงงานศิลปะว่าไม่จำเป็นต้องสวยงามหรือเป็นระเบียบ กล้าคิดสิ่งใหม่ กล้าผสมสีเพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ในการสร้างชิ้นงานในครั้งนี้ ในครั้งที่ 2 ผ่าน เนื่องจากครูอธิบายวิธีการปั้นดินเทคนิคต่างๆ ที่จะช่วยให้รูปทรงในการปั้นดิน ให้นักเรียนโดยละเอียดอีกครั้ง นักเรียนกล้าซักถามครูผู้สอน เนื่องจากการทดสอบนี้ไม่ได้มีผลกับคะแนนในการเรียนจึงเป็นการผ่อนคลายและสนุกกับการปั้นชิ้นงานมากขึ้นยิ่ง ในครั้งที่ 3 ผ่าน เนื่องจากนักเรียนได้มีความคุ้นชินในการปั้นมาแล้ว 2 ครั้ง ทำให้นักเรียนมีความเพลิดเพลินและรู้ถึงวัตถุประสงค์ในการปั้นที่ทำให้พักคลาย จะสร้างชิ้นงานอย่างไรก็ได้ ตั้งเอาความคิดสร้างสรรค์ออกมาใช้กับชิ้นงานได้ดี และอธิบายถึงสิ่งที่ตนทำอยู่อย่างมีความสุขและภูมิใจในชิ้นงานของตนเอง

จากข้อมูลผลการประเมินและพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนพิการแต่ละรายข้างต้น จึงสามารถสรุปผลการศึกษาคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนพิการที่เรียนรู้ผ่านชุดกิจกรรมศิลปะด้วยการปั้นได้ว่า นักเรียนพิการทั้งหมดมีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดการทำกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 3 ครั้ง โดย ลักษณะที่นักเรียนมีความคิดแปลกใหม่หลากหลาย ความคิดใหม่ รวมทั้งลักษณะการหลงใหลคลั่งไคล้ในความคิด หรือสิ่งที่ตนกำลังทำอยู่ เป็นลักษณะที่เกิดขึ้นจากการได้ฝึกทักษะในครั้งที่ 3 และจากการสังเกตพบว่า ความกล้าเป็นคุณลักษณะพื้นฐานสำคัญที่ทำให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์

อภิปรายผล

1) จากผลการสร้างชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ด้วยการปั้นสำหรับนักเรียนพิการของศูนย์การศึกษานอกและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ได้ชุดกิจกรรมที่ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมศิลปะ กิจกรรมการปั้น 3 ลักษณะ ได้แก่ รูปร่าง รูปทรงอิสระ และรูปทรงธรรมชาติ การวัดและประเมินผล เหตุที่ที่องค์ประกอบของชุดกิจกรรมศิลปะประกอบด้วยข้างต้นเพราะสร้างหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับชุดกิจกรรม นอกจากนั้นแล้วองค์ประกอบของชุดกิจกรรมศิลปะนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษานักวิจัยที่สร้างชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่ต่างพบว่า ชุดกิจกรรมสามารถพัฒนาความคิดสร้างของนักเรียนได้ ได้แก่ 1) ทักษิณา สุขพัทธิ (2560) ที่พบว่า วิธีการสอนด้วยชุดกิจกรรมศิลปะ มุ่งพัฒนาด้านจิตใจและปัญญาให้เกิดความรู้ เกิดทักษะ นำไปสู่ความจำ ความเข้าใจ 2) จิราพร พนมสวย และ สรिता เจือศรีกุล (2563) ที่พบว่า หลักการของชุดกิจกรรมคือ 1) เป็นกิจกรรมที่เน้นการปั้นและการสัมผัสพื้นผิว 2) มีอุปกรณ์เพียงอย่างละ 1 ชุด 3) กิจกรรมมีความยืดหยุ่น เปิดโอกาสให้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการต่อเติมผลงาน 4) มีกระบวนการทำงานเป็นขั้นตอนชัดเจน เด็กทำซ้ำได้เองภายหลัง 5) ทำส่วนสำคัญของงานก่อนจึงเพิ่มเติมรายละเอียด และ 3) ศิรินันท์ รูปเทวิน และคณะ (2561) ที่พบว่า ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ประกอบด้วย แผนการจัดประสบการณ์ ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม สาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4 ขั้น (คือ ขั้นกระตุ้นให้ ทำซ้ำนำไปคิด ขั้นผลิตงานศิลปะ และขั้นสรุป) สื่อการเรียนรู้การวัดและประเมินผล

2. จากผลการศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนพิการที่เรียนรู้ผ่านชุดกิจกรรมศิลปะด้วยการปั้น ที่พบว่า นักเรียนพิการทั้งหมดมีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดการทำกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 3 ครั้ง โดยลักษณะที่นักเรียนมีความคิดใหม่และหลากหลาย รวมทั้งลักษณะการหลงใหลคลั่งไคล้ในความคิดหรือสิ่งที่ตนกำลังทำอยู่ เป็นลักษณะที่เกิดขึ้นจากการได้ฝึกทักษะในครั้งที่ 3 และจากการสังเกตพบว่า ความกล้าเป็นคุณลักษณะพื้นฐานสำคัญที่ทำให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ เพราะนักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ กล้าที่จะซักถามข้อเปรียบเทียบในสิ่งที่นักเรียนเห็น มีตัวอย่างของนักเรียนพิการกล้าที่จะเขียนลวดลายในลายสักที่ตนเองชอบให้มีความแตกต่างจากที่เคยวาดไว้ เพราะว่าความคิดอะไรแปลกใหม่ไม่เหมือนสิ่งที่เคยเห็นมานั้น เป็นส่วนหนึ่งของความคิดสิ่งใหม่และสิ่งที่เราหลงใหลครั้งไคล้ชอบลวดลายของลายสัก และอีกยกตัวอย่าง นักเรียนพักตากแดดจากใบลานขาย ตอนนี้อยู่แบบไม่มีลวดลาย เราก็สามารถวาดลายลงบนตัวสักแทนที่จะนำไปขายได้ไหม ถึงลายนั้นมันไม่ได้อยู่บนตัวสักแต่จริง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของนักวิจัยที่ใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่ต่างพบว่า ชุดกิจกรรมสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้ ได้แก่ ธานี เสงี่ยม (2553) ที่พบว่า ชุดกิจกรรมเสริมทำให้เกิดกลุ่มตัวอย่างมีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เพราะกิจกรรมเสริมช่วยกระตุ้นและใช้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้จริงในทุกขั้นตอนของการทำงาน ส่งผลต่อการพัฒนาความคิดองค์รวมและยกระดับคุณภาพชีวิตแก่คนหูหนวก และ ภูวนัย กุลเกลี้ยง (2561) ที่พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาทัศนศิลป์ เรื่องสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ นักเรียนมีความก้าวหน้าหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 66 และ ปรียาภรณ์ กรรณิกาและคณะ (2558) ที่พบว่า ชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ หลังเรียนนักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น ร้อยละ 61 พฤติกรรมที่แสดงออกถึงลักษณะของผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์มากที่สุด 3 อันดับ คือ ความสนุกสนานร่าเริง ความช่างสังเกต ถามคำถามที่แปลกใหม่น่าสนใจและพฤติกรรมที่แสดงออกน้อยที่สุด คือ กล้าพูด

สรุป

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างชุดกิจกรรมศิลปะและศึกษาการนำชุดกิจกรรมศิลปะที่สร้างขึ้นนี้ไปใช้เพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ด้วยการปั้นสำหรับนักเรียนพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ได้ชุดกิจกรรมที่มีประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมศิลปะ กิจกรรมการปั้น 3 ลักษณะ ได้แก่ รูปร่าง รูปทรงอิสระ และรูปทรงธรรมชาติ การวัดและประเมินผล และสำหรับผลการศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนพิการที่เรียนรู้ผ่านชุดกิจกรรมศิลปะด้วยการปั้นพบว่า นักเรียนพิการทั้งหมดมีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดการทำกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 3 ครั้ง โดยลักษณะที่นักเรียนมีความคิดใหม่และหลากหลาย รวมทั้งลักษณะการหลงใหลคลั่งไคล้ในความคิดหรือสิ่งที่ตนกำลังทำอยู่ เป็นลักษณะที่เกิดขึ้นจากการได้ฝึกทักษะในครั้งที่ 3 และจากการสังเกตพบว่า ความกล้าเป็นคุณลักษณะพื้นฐานสำคัญที่ทำให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้ขอเสนอแนะเพื่อนำความคิดสร้างสรรค์มาต่อยอดในสิ่งที่นักเรียนพิการหลงใหล เพื่อเพิ่มมูลค่าสิ่งของที่มีอยู่ให้เกิดความสวยงามผ่านงานศิลปะ ต่อยอดถึงการสร้างอาชีพ เช่น อาจจะเป็นงานเพ้นท์ลงบนผ้า หรือการวาดรูปบนกระถางกระเบื้องเพชรดขนาดเล็กที่เป็นที่ต้องการตามท้องตลาด อาจร่วมไปถึงการตกแต่งเคสโทรศัพท์ การปั้นการ์ตูนบนหัวดินสอ ครูต้องสังเกตว่านักเรียนพิการคนไหนมีความถนัดหรือชอบในด้านใดครูก็ค่อยส่งเสริมแนะนำ .

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ. (2563). รายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทย. สืบค้น 20 มกราคม 2564. จาก <https://dep.go.th/th/law-academic/knowledge-base/disabled-person-situation>
- จิราพร พนมสวาย และ สรिता เจือศรีกุล. (2563). การพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะตามแนวคิดมอนเตสซอรี เพื่อพัฒนาการคิดเชิงบริหารของเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการเห็น. วารสารครุศาสตร์สาร, 1(14), 114-129.
- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2546). การพัฒนาแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ โครงการศิลปะ “Art for All”. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย, 16(1), 77-99.
- ทักษิณา สุขพัทธ. (2560). ชุดกิจกรรมเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ในผู้บกพร่องทางการได้ยิน. วารสารสักทอง วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 23(2), 1-13.
- ภูวนัย กุลเกลี้ยง. (2561). การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาทัศนศิลป์ เรื่องสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2564, จาก <http://www.tw1.ac.th/>
- รานี เสี่ยม. (2553). พัฒนาการความคิดสร้างสรรค์ในคนหนุ่มสาวจากงานศิลปะเซรามิค. วารสารวิทยาลัยราชสุดาเพื่อการวิจัยและพัฒนาคนพิการ, 5(1), 65-79.
- ศิรินันท์ รูปเทวิน และคณะ. (2561). การพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยใช้วัสดุท้องถิ่นเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 7(2), 170-181
- ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2558). คู่มือการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการสำหรับผู้บริหาร. สืบค้นเมื่อ 7 มกราคม 2564, จาก <http://korat.nfe.go.th/koratweb/UserFiles/Pdf/03.pdf>
- สำนักงาน กศน. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มเป้าหมายพิเศษ. (2561). แผนพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำหรับคนพิการ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2560 – 2564. สืบค้นเมื่อ 7 มกราคม 2564, จาก <http://special.obec.go.th/HV3>